

Seksuell utnyttelse: Reginas historie

Den røde tråden gjennom Reginas oppvekst er sårbarhet. Som jente og ungdom ble hun utsatt for flere overgrep. Ingen lyttet til hennes forsøk på å fortelle - ingen så forbi hennes aggresjon og destruktive atferd. Hun havnet i en situasjon med utnyttelse, prostitusjon og menneskehandel.

Regina vokste opp i Estland hos sine besteforeldre. Moren slet psykisk.

- Da jeg fortalte om onkels overgrep på meg som liten jente, var bestemors svar var at «voksne menn gjør det noen ganger». Det var skambelagt å ha en overgriper i familien.

Innesperret og voldtatt

I ungdomstiden gikk det virkelig galt. Som 15-åring bodde hun en kort stund hos moren. Reginas storebror bodde der med sin kone, men en dag forsvant han. Kona fant en ny, fremmed mann som hun tok inn i huset. Paret hadde store psykiske problemer. Regina ble innelåst og var fullstendig i parets vold i flere uker. Hun ble voldtatt og grovt mishandlet.

- Det mest ødeleggende var at jeg ble behandlet som om jeg ikke hadde noen verdi. I ettertid var dette det vanskeligste å kvitte seg med. Finne verdi i meg selv.

Plutselig en dag tok det slutt. Moren ringte og sa hun kom hjem. Da pakket paret sammen, slapp henne ut og forlot stedet.

- Jeg vasket og ryddet, men da min mor kom hjem fikk jeg kjeft for å ha latt en fremmed mann bo hos oss. Jeg sa ingenting, bare prøvde å fortrenge.

Fortrengte alt

Da hun startet på skolen etter sommeren, var ingenting som før. Det ble eskalerende festing, alkohol og gutter. Hun gjorde sitt beste for å fortrenge.

- Jeg ble en person uten personlige grenser og klarte ikke å si nei når noen begynte å ta på meg. Da lot jeg det bare skje, som om jeg frøs innvendig og ventet på at det skulle ta slutt. I andre situasjoner fremsto jeg mer tøff, som når det gjaldt å imponere andre med å gjøre noe sprøtt og ulovlig, som stjeling, utpressing, osv. Men jeg ble aldri tatt.

Jeg kunne rømme hjemmefra uten at noen lette etter meg

Flere selvmordsforsøk fulgte, men selv forsto hun ikke hvorfor. Som en voksen «overlever» kan hun se at hele henne skrek etter at en voksen skulle forstå. I stedet ble det verre. Ingen så hvor mye jenta slet. Hun sluttet på skolen og fikk seg jobb, men festingen tok overhånd. Hjemme var det konstant krangling. Én dag kom hun i snakk med eieren av en lokal videobutikk.

- Han spurte meg hvorfor jeg gjorde det gratis med gutter når jeg kunne få betalt, og ga meg et telefonnummer. Jeg gikk tilbake til besteforeldrene mine og prøvde en stund til, men det gikk ikke. Til slutt ringte jeg mannen.

Ble truet

Slik havnet hun i prostitusjon og menneskehandel. Hun ble kjørt til en annen del av Estland og satt i arbeid under ulike maktmidler - både psykisk og fysisk vold.

- Da jeg ble gravid, trodde jeg de ville la meg gå, men i stedet fikk klar beskjed om å jobbe. De var flinke til å overtale. De sa blant annet at jeg ikke ville klare meg som enslig mor. Jeg ville egentlig beholde barnet og så for meg et nytt liv som mamma. Men de fikk meg til å tvile og det endte med abort.

Etter det var det ingen stopp. Etter hvert ble de en gruppe på 3-4 jenter med tilsvarende historier: Alle hadde rømt hjemmefra eller ingen lette etter dem. Bakmennene visste godt å utnytte dem.

- Sjefen snakket mye om hvor godt han tok vare på oss, og at vi var en familie. Ble det problemer med kunder, ordnet de opp. Det ga også en viss status å være under deres beskyttelse. På en syk måte følte det derfor som en familie, vi søkte tilhørighet. Samtidig var det frykt og straff, - og narkotika. Lenge hadde vi ikke hatt noe å bruke penger på, for vi fikk ikke lov til å kjøpe alkohol og vi var ikke interessert i klær og materielle ting. Men da narkotika ble introdusert, fikk vi noe å bruke penger på.

Først da hun på nytt ble gravid, bestemte hun seg for å komme seg bort. Jeg avtalte med en taxisjåfør at han skulle hjelpe meg. I fire timer satt hun stille i bilen og ba.

- Jeg er ikke religiøs, men jeg ba for barnet mitt, som jeg var redd for å miste.

Hun rømte – men dessverre kom hun rett inn i et voldelig parforhold. En tid var hun tilbake i prostitusjon igjen og det førte henne til Norge.

Les mer om hvordan hun til slutt kom seg ut av den onde sirkelen

I dag føler hun seg trygg og lar erfaringene komme til nytte for andre, bl.a. gjennom å fortelle sin historie, og som styreleder og ildsjel bak organisasjonen Usynlige barn.

- Det er viktig for meg å ha gjort mer med mitt liv enn bare å ha erfart, sier hun, som i dag også holder på med utdanning.

- Bakmenn finner de sårbare menneskene: Jeg var ensom, festet og hadde det dårlig. Min historie er fra Estland, men jeg ser det også i Norge. Personer i sårbare situasjoner finnes overalt og når en ungdom sliter, er følelsene og reaksjonene nesten identiske, uavhengig av hvilket land de bor i. Altfor ofte treffer jeg unge som sier de har et problem og har prøvd å fortelle, men at ingen hjelper. Barn og ungdom snakker nok litt annerledes og bruker ikke alltid direkte ord som "jeg har det vanskelig". Derfor kan det være vanskelig å forstå hva de strever med. Da må vi lytte ekstra godt, avslutter Regina Lee Jones. Beretningen er hentet fra www.menneskertilsalgs.no

HVA KAN DU OG JEG GJØRE?

- Møter du en person som søker hjelp til å komme ut av seksuelt misbruk, fortell dem om ROSA og den nasjonale hjelpelinjen mot menneskehandel tlf. 22 31 1160, eller bistå dem med å ta kontakt ressursstedene her: <https://menneskertilsalgs.no/allerede-bekymret/>

- Viktig! Ikke prøv å selv gripe inn i en sak. Det kan sette utnyttede personer i fare.

- Du og din menighet kan likevel tilby et sosialt og praktisk fellesskap. Du kan f. eks. hjelpe til med å skaffe tolk, ledsage til offentlige kontorer, stille som barnevakt, tilby måltidsfellesskap, hybelutleie, gjøre hyggelige ting, tilby å lære bort en hobby, o.l.

- Tilby å være «språkvenn», så utsatte personer får trening i å snakke norsk

- Gjør deg kjent med hjelpetilbud og nøkkelpersoner i ditt nærmiljø/din kommune og spør dem hva du og dere som kan hjelpe til med.

- Ikke benytt pornografi og aldri kjøp seksuelle tjenester.

SPØRSMÅL TIL SAMTALE

1. Hva er dine umiddelbare reaksjoner når du leser Reginas historie? (ta en delerunde)
2. Hvem har ansvaret for å forhindre at slikt skjer i Norge?
3. Drøft og finn minst to faktorer som satte Regina i en sårbar situasjon og hvorfor disse bidro til å gjøre henne mer utsatt for utnyttelse fra andre.
4. Drøft handlingsmulighetene ovenfor: Er dette realistisk for dere å ta i bruk disse?
Hvilke er lettest å ta fatt på?

Se også fakta- og handlingsheftet: Sammen mot slaveri